

TÜRK TORAKS DERNEĞİ-ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİNDE TEMEL İLKELER

(TTD Genel Merkez Danışma Komitesince (GMDK) 17 Kasım 2017'de kabul edilmiştir)

Gerekçe

Türk Toraks Derneği (TTD), göğüs hastalıkları uzmanlarının, kar amacı gütmeyen, ulusal, mesleki ve bilimsel uzmanlık derneğidir. Derneğin amacı; eğitim, araştırma, hasta bakım standartları ve ulusal politikalar oluşturarak solunum hastalıklarında en etkin korumayı ve tedaviyi sağlamak ve ulusal akciğer sağlığını geliştirmek, böylece solunum hastalıklarının ülkemizdeki morbidite ve mortalitesini azaltmaktır.

TTD; sağlığın, sadece hasta veya sakat olmamak değil, fiziksel, ruhsal ve sosyal tam iyilik hali olduğuna inanmaktadır. Bu inanışla, Ulusal Akciğer Sağlığını korumak ve geliştirmenin, sadece hastalıkların tedavisi ile değil, esas olarak sağlığın korunması ve insanların hasta olmasının önlenmesi ile gerçekleştirilebileceğini bilmektedir.

TTD, kuruluşundan kısa süre sonra, ilaç ve tıbbi cihaz endüstrisi ile yakın ilişkileri kurmuş ve bu kuruluşlarla eğitim, araştırma, tanı-tedavi rehberleri oluşturma ve toplumsal farkındalık yaratma konularında başarılı işbirlikleri yapmıştır. Fakat, TTD kuruluşundan beri , esas amaçları kar elde etmek olan ilaç ve tıbbi cihaz endüstrisi gibi kuruluşlarla, kendisinin halk sağlığını iyileştirme amacı arasında var olan çelişkilerin farkındadır. Bu nedenle, endüstri ile her türlü işbirliğinin, ulusal akciğer sağlığını iyileştirme amacıyla sınırlı olması, TTD tüzüğü, TTD Sürekli Tıp Eğitimi (STE) ilkeleri ve evrensel etik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiğinin bilincindedir. Nitekim, son 15 yılda bu konuda yayınladığı birçok yönerge ve ilke kararlarıyla TTD kendisini evrensel etik ilkelerle tanımlamıştır.

TTD'nin temel stratejik değerleri; halk sağlığından yana oluşu, özerkliği, bütünselliği, saydamlığı, evrensel etik ilkeleri benimsemesi ve güvenilirliğidir. Üyelerimizin TTD yayınları ve etkinliklerde sunulan bilgilerde endüstri etkisinin bulunmadığını bilmeleri, hastalarımızın TTD tarafından solunum hastalıkları ve akciğer sağlığı konusunda verilen bilgi ve önerilerin endüstriden bağımsız olduğunu güvenmeleri ve hükümetin yaptığımız çağrılarını sadece TTD ve üyeleri tarafından yapıldığını bilmesi büyük önem taşımaktadır. TTD'nin stratejik değerleri, TTD'ni ülkemizin en saygın uzmanlık derneklerinden biri olma özelliği kazandırmıştır. Bu itibarı ve konumunun, gerçek veya algılanan bir endüstri yanlılığına karşı korunması yaşamsal öneme sahiptir.

Son yıllarda, ilaç endüstrisinin TTD'ye pazarlama hedefli birçok proje talebinde bulunduğu gözlenmektedir. Bu durum derneğin finansal geleceği ile ilgili endişe duyan TTD MYK üzerinde de baskı oluşturmakta ve onların karar alma süreçlerini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle TTD MYK tarafından TTD-Endüstri ilişkilerinin temel ilkelerinin netleştirilmesine gereksinim duyulmuş ve bu amaçla bir görev grubu oluşturulmuştur.

İlgili görev grubunca hazırlanan bu taslak metin, büyük oranda TTD'nin 2002 yılından beri geçen 15 yılda oluşturduğu belgeler (TTD Tüzüğü(2014), TTD Sağlık Politikalarında Temel İlkeler (2010), TTD STE İlkeleri (2002), TTD Hekim-Endüstri İlişkileri Yönergesi, TTD Rehber, Rapor ve Görüş Belgesi Oluşturma Yönergesi (2007), TTD Onur Kurulu Yönergesi (2014) ile ulusal ve uluslararası tıp çevrelerinin konu ile ilgili ilke kararları (TTB-UDEK Hekim-Endüstri İlişkileri Kılavuzu (2013, Canadian Medical Association : Guidelines for physicians in interactions with industry (2007), ATS: CMSS Code

for interaction with companies 2015, ERS Position statement on interaction with commercial partners (2016) temel alınarak hazırlanmıştır.

Temel İlkeler

- 1.** TTD, yaptığı tüm etkinliklerde ve ilaç ve tıbbi cihaz endüstrisi ile kurduğu tüm ilişkilerde üyelerinin, hastalarının yararını, solunum hastalıkları alanında verilen sağlık hizmetinin iyileştirilmesini ve ulusal akciğer sağlığını koruma ve geliştirme hedefini öncelikle göz önüne alır ve ancak bu hedeflere uygun etkinliklerde (eğitim, araştırma, tanı-tedavi, halk sağlığı) işbirlikleri geliştirir.
- 2.** TTD, ulusal bir uzmanlık derneği olarak, halk sağlığını korumak, tutum ve etkinliklerinde kendi dışındaki tüm kuruluşlar karşısında bağımsız, özerk olmak ve üyelerinin özlük haklarını korumakla yükümlüdür. Bu nedenle, yaptığı hiçbir etkinlikte (kongre, sempozyum, okul etkinlikleri, çalışma grubu etkinlikleri, şube etkinlikleri, doküman-rehber hazırlıkları) ilaç endüstrisinin müdahale ve etkisine izin veremez.
- 3.** TTD, ilaç endüstrisinin tanıtım etkinliklerine araç veya zemin oluşturamaz, ne isminin, ne örgütünün, ne de üyelerinin buna araç olmasına olanak sağlamaz.
- 4.** TTD, dernek adına yapılan tüm etkinliklerinin (yazılı, sözlü, sanal medya üzerinden vb) içeriği, kalitesi ve bilimsel bütünlüğünden sorumludur. Buna göre; TTD etkinlik gereksinimlerinin tanımlanması, etkinlik hedeflerinin ve içeriğinin belirlenmesi, etkinlikte görev alacak üyelerinin seçimi, etkinlik metod ve materyalinin tayini ve etkinliğin değerlendirilme yöntemi tümüyle TTD tarafından yapılır.
- 5.** TTD MYK, çalışma grubu ve şube yürütme kurulu, dergi editörlüğü, kongre/sempozyum başkanı ve bilimsel komite başkanlığı görevini üstlenecek üyelerimizden ve TTD adına yayınlanacak görüş ve rehberleri hazırlama komitelerinde ve STE komitesinde görev alan tüm üyeler, bu görevlere seçilmeleri veya atanmalarını takip eden bir ay içinde çıkar çatışmalarını beyan etmek durumundadırlar . Bu beyan iki yılda bir tekrarlanacaktır.
- 6.** TTD MYK'dan genel başkan, birinci başkan yardımcısı (önceki başkan) , ikinci başkan yardımcısı (gelecek başkan), genel sekreter, bilimsel komite başkanı ve okul başkanı, çalışma grubu başkanları, TTD kongre/sempozyum başkanı, kongre/sempozyum bilimsel komite başkanlığı görevini üstlenecek üyelerimiz, görevde buldukları süre içinde, eğer varsa, bağlantılı oldukları ilaç endüstrisi ile ilişkilerini (endüstri danışmanlığı ve endüstri adına konuşmaların değer aktarımı) tümüyle askıya almalıdırlar. Bu üyeler dışında, çıkar çatışması bulunan diğer üyelerimiz, çıkar çatışmaları bulunan kuruluşlarla ilgili konuların tartışıldığı toplantı ve etkinliklerde yer almamalıdırlar.
- 7.** TTD MYK'dan genel başkan, birinci başkan yardımcısı (önceki başkan) , ikinci başkan yardımcısı (gelecek başkan), genel sekreter, bilimsel komite başkanı ve okul başkanı, TTD çalışma grubu başkanları, TTD kongre/sempozyum başkanı, kongre/sempozyum bilimsel komite başkanlığı görevini üstlenecek üyelerimiz, görevde buldukları süre içinde satellit/endüstri toplantılarında konuşmacı olmamalıdırlar
- 8.** Derneğin tüm etkinliklerinde TTD-Endüstri ilişkilerinde Temel İlkeler, TTD-STE ilkeleri ve derneğin yayınladığı diğer etik ilkelere uyum en üst düzeyde izlenmeli ve bu amaçla STK Komitesi güçlendirilmelidir. Bu amaçla, TTD STE yönergesi titizlikle uygulanmalıdır.
- 9.** İlaç Endüstrisi ile birlikte yapılması planlanan veya ilgili endüstri tarafından derneğe yapılan tüm etkinlik önerilerini ve dernek yönetim organlarında görev alan üyelerimiz tarafından yapılması gerekli çıkar çatışması beyanları öncelikle 'Şirketlerle İlişkiler ve Çıkar Çatışması Raporlama Komitesi'

tarafından TTD tüzüğü ve etik ilkeleri açısından değerlendirilecek ve izlenecektir.

10. TTD birimlerince yapılacak tüm etkinliklerde sponsorluk görüşmeleri dernek MYK tarafından tarafından yürütülür. İlaç endüstrisi ile ortak yürütülen projelerde, sponsorluk ücretleri derneğe yatırılır, üyeler ile endüstri bu konuda temas etmez ve üyelere herhangi bir ödeme yapılmaz. Şubeler sadece düzenli toplantıları ve üyelerinin TTD kongre-sempozyumlarına katılımları için endüstri ile görüşebilir.

11. TTD tarafından yürütülen “Toraksım” web sitesi ile ilgili olarak:

a. Herhangi bir ilaç veya tıbbi ürün reklamı yapılamayacak, bunun yerine ilgili ilaç şirket/şirketlerinin amblemleri konularak sağladıkları koşulsuz eğitim desteği nedeniyle kendilerine teşekkür edilecektir.

b. TTD, Toraksım web sitesi ile ilgili olarak Bilimsel Bilişim İletişim Hizmetleri Tic Ltd Şti ile yapılan sözleşmenin 1.11.2020 tarihinde bitiminden sonra, bu web sitesini mümkünse bizzat TTD tarafından işletilmesini sağlayacak ,kendisi işletemezse yine bir işletmeci şirketten teknik yardım alabilecek, işletme harcamalarını karşılamak amacıyla en az iki veya daha fazla şirketten koşulsuz eğitim desteğini alarak bunu ilgili web sitesinde beyan edebilecektir

c. Derneğin etik ilkeleri (TTD-Endüstri İlişkileri Yönergesi, TTD-STE İlkeleri vb) Toraksım web sitesinde de hayata geçirilecektir.

d. Toraksım ortamında TTD amaç ve hedefleri ile STE ilkeleri ışığında hazırlanan tüm TTD eğitim materyalleri, endüstri tarafından belirli ücret ödemesi ile kullanılabilir. Fakat, ilaç endüstrisi tarafından içeriği ve konuşmacısı belirlenmiş sunumlar, Toraksımda ve dernek web sayfalarında yer alamaz

12. TTD STE ilkeleri, dernek tüzüğü, dernek belgeleri ve yeni gelişmeler ışığında üç yılda bir güncellenmeli ve genel kurul onayıyla hayata geçirilmelidir.

13. Dernek-endüstri ilişkilerinin tüzük hedefleri , dernek-endüstri ilişkilerinde temel ilkeler ve STE ilkeleri ışığında yürütülebilmesi için TTD tarafından aşağıdaki etkinlikler yürütülecektir:

a. TTD Kurumsal Gelişim Okulu Yönergesi çerçevesinde, her yıl dernek örgütünde görev alan üyelerine (MYK, Çalışma Grupları, Şubeler, Kongre organizasyon komitesi, editörler vb) dernek amaç ve hedefleri, işleyişi ve etik ilkeleri konusunda eğitim verilecektir.

b. TTD Kış Okulunda araştırma görevlilerine, Mesleki Gelişim Kurslarında uzman hekimlere TTD-STE İlkeleri, klinik etik, araştırma etiği ve hekim-endüstri ilişkileri konularında eğitimler düzenlenecektir.

c. Sağlığa bütünsel yaklaşımı sağlamayı ve bu amaçla temel sağlık sorunlarını sosyal bilimcilerle tartışmayı hedefleyen yaz kampı uygulaması güçlendirilerek sürdürülecektir.

d. TTD'nin tüm birimlerinde yapılan tüm eğitim ve bilimsel toplantılarında , sağlığa sadece biyomedikal bakış açısıyla bakılmaması, sağlık sorunlarının altında yatan sosyal belirleyicilerin vurgulanması , birincil korumaya yönelik bilgilere yer verilmesi sağlanacak , böylece sağlığa bütünsel yaklaşım temel alınacaktır.

14. Bu belgede belirtilen ilkelerin hayata geçirilmesi STE Komitesi ve Şirketlerle İlişkiler ve Çıkar Çatışması Raporlama Komitesi eliyle TTD MYK tarafından sağlanacaktır.

Geçici madde 1: Bu ilkeler 1 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe girecek olup, yapılacak ilk şube, çalışma grupları seçimleri ve genel merkez genel kurulunda hayata geçirilecektir.